

Новоолександрівська

територіальна громада та виклики
воєнного часу

Атлас умов та ресурсів

ТОВАРИСТВО
ДОСЛІДНИКІВ
УКРАЇНИ

ГЕОІНФОРМАЦІЙНИЙ
ПОРТАЛ
ХЕРСОНСЬКОЇ ОБЛАСТІ

ГЕОЛОГІЯ ТА
ГЕОМОРФОЛОГІЯ

КЛІМАТ

ҐРУНТИ

ЛАНДШАФТИ ТА
РОСЛИННІСТЬ

ЕКОЛОГІЯ

ДЕМОГРАФІЯ

СОЦІАЛЬНА СФЕРА

БЕЗПЕКА
ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ

ГОСПОДАРСЬКИЙ
РОЗВИТОК

ТУРИЗМ І КУЛЬТУРНА
СПАДЩИНА

МІСТОБУДІВНЕ
ОСВОЄННЯ ТЕРИТОРІЇ

ТРАНСПОРТНА
ІНФРАСТРУКТУРА

НАСЛІДКИ ВІЙНИ ТА
ПОВОЄННА СТРАТЕГІЯ
РОЗВИТКУ

Київ – Херсон – Новоолександрівка 2025

ГІС-портал
Херсонської
області

УДК 528.94:911(477.72-22) «362/364»(084.4)

Н77

Рекомендовано до друку Вченою радою Херсонського
державного університету Міністерства освіти і науки
України (протокол № 10 від 24.02.2025 р.)

Рецензенти:

член-кореспондент НАН України, доктор біологічних наук, професор Олександр
ХОДОСОВЦЕВ

доктор географічних наук, професор Микола БАРАНОВСЬКИЙ
кандидат географічних наук, Віктор ЧЕХНІЙ

Експерт від Новоолександрівської територіальної громади:

Віктор ДАРМАСЮК, начальник відділу земельних ресурсів, житлово-комунального
господарства, комунальної власності, благоустрою та архітектури

Н77

**Новоолександрівська територіальна громада та виклики воєнного часу: атлас
умов та ресурсів** / Товариство дослідників України; заг. ред. П. Остапенко,
Д. Мальчикова; авт. кол.: П. Остапенко, Д. Мальчикова, І. Пилипенко та ін. –
Київ; Херсон; Новоолександрівка, 2025. – 38 с.

ISBN 978-617-8670-06-1

Атлас умов та ресурсів довоєнного розвитку і повоєнної відбудови Новоолександрівської територіальної громади Херсонської області - частина глобального проєкту Товариства дослідників України із створення та підтримки геоінформаційної системи для цілого регіону, що базується на географічному підході до створення ГІС-систем. Це картографічне навчальне видання, що характеризує умови і ресурси розвитку громади у мирний час і наслідки широкомасштабного воєнного вторгнення російської армії. Атлас містить картографічні і аналітичні матеріали за трьома розділами «Природні умови та ресурси довоєнного розвитку і повоєнної відбудови», «Соціальна сфера та демографічний потенціал територіальної громади», «Економічний розвиток громади, інфраструктура відбудови та розвитку».

Призначений для здобувачів освіти, викладачів, науковців, мешканців громади, представників органів місцевого самоврядування і всіх тих, хто цікавиться місцевим розвитком.

УДК 528.94:911(477.72-22) «362/364»(084.4)

ISBN 978-617-8670-06-1

©Товариство дослідників України, 2025

©ХДУ, 2025

©П. Остапенко, Д. Мальчикова, 2025

©Колектив авторів, 2025

Авторський колектив

Павло Остапенко – кандидат географічних наук, керівник проєкту, автор ідеї;

Дар'я Мальчикова – докторка географічних наук, професорка, аналіткиня розділу "Наслідки війни і повоєнна стратегія розвитку";

Ігор Пилипенко – доктор географічних наук, професор, аналітик розділів "Демографія довоєнного часу", "Вплив війни на демографічний потенціал".

Олександр Бончковський – PhD з географії, автор розділів: "Геоморфологічна карта", "Фізична карта", "Клімат", картограф розділів: "Соціальний захист", "Культура", "Спорт", "Центри безпеки та пожежно-рятувальні частини", "Містобудівне освоєння території", "Культурна спадщина", картограф розділів "Агропромисловий комплекс",

Володимир Швайко – автор розділів: "Ґрунти", "Ландшафти та рослинність", "Природно-заповідний фонд", "Екологічна мережа", "Військові ландшафти сучасності";

Андрій Бончковський – PhD з географії, автор розділів: "Геологічна будова і корисні копалини", "Екологічні проблеми";

Станіслав Остапенко – PhD з географії, картограф розділів: "Вплив війни на демографічний потенціал", "Промисловість", "Мережа автомобільних доріг", "Наслідки війни і повоєнна стратегія розвитку";

Роман Перхалюк – картограф розділів: "Демографічний потенціал", "Соціальна сфера: освіта, медицина, соціальний захист, культура, спорт", «Культурна спадщина і туристична діяльність мирного часу»;

Яна Мілевська – аналіткиня розділів: "Промисловість", "Агропромисловий комплекс", "Соціальна сфера: освіта, медицина, соціальний захист, культура, спорт", "Центри безпеки та пожежно-рятувальні частини", "Мережа автомобільних доріг", "Туристичні місця та маршрути";

Олена Денисенко – кандидатка географічних наук, аналіткиня розділів: "Генеральні плани населених пунктів", "Містобудівне освоєння території";

Дар'я Остапенко – дизайнерка проєкту.

ГЕОІНФОРМАЦІЙНИЙ
ПОРТАЛ
ХЕРСОНСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Зміст

Карта територіальної громади.....	5
Загальна характеристика територіальної громади.....	6

Розділ І. Природні умови та ресурси довоєнного розвитку і повоєнної відбудови

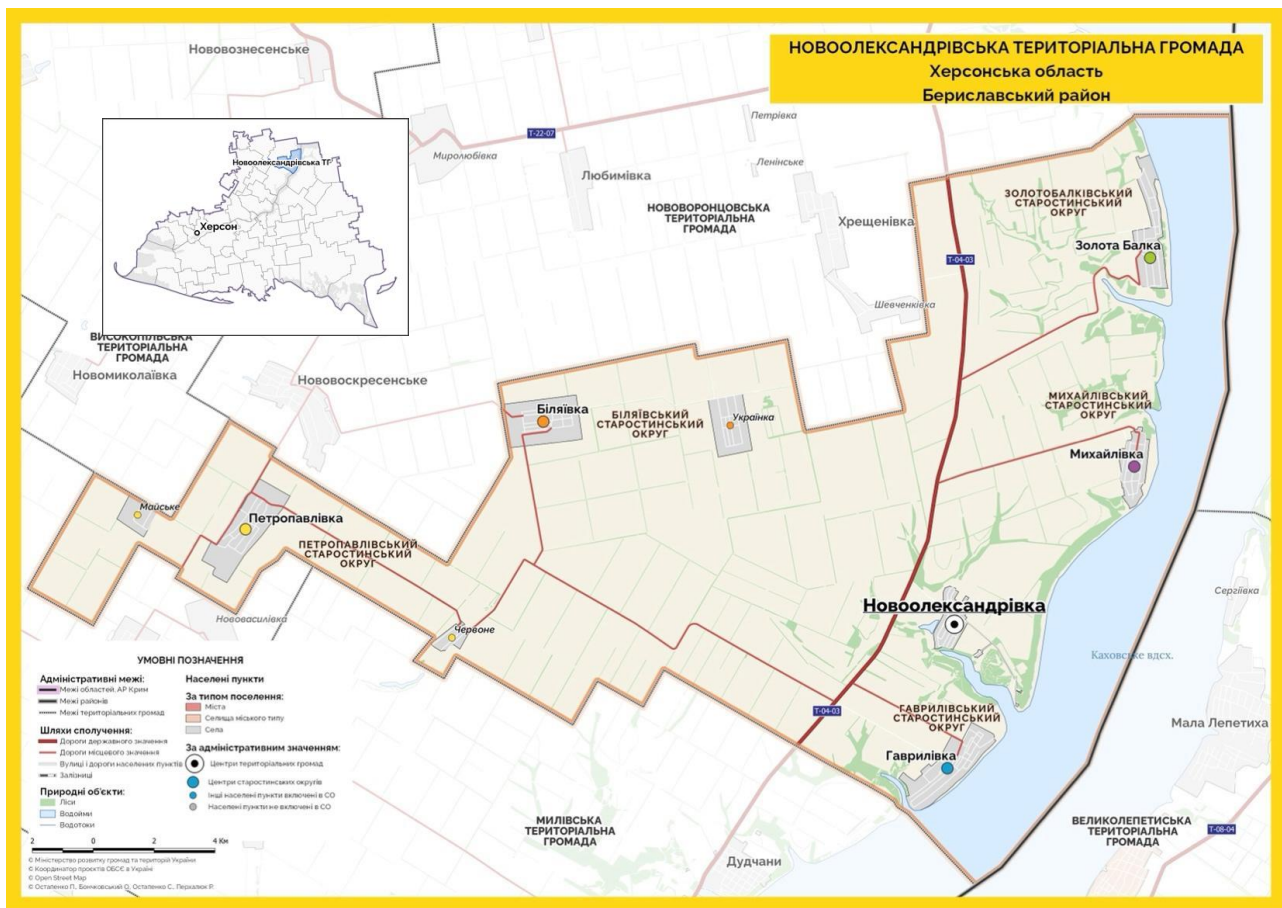
ГЕОЛОГІЯ.....	7
ГЕОМОРФОЛОГІЯ	8
КЛІМАТИЧНІ УМОВИ	10
ҐРУНТИ	11
ЛАНДШАФТИ ТА РОСЛИННІСТЬ	13
ЕКОЛОГІЧНИЙ СТАН: 2021 рік	14

Розділ ІІ. Соціальна сфера та демографічний потенціал територіальної громади

ДЕМОГРАФІЯ ДОВОЄННОГО ЧАСУ	17
ВПЛИВ ВІЙНИ НА ДЕМОГРАФІЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ	19
СОЦІАЛЬНА СФЕРА: 2021 рік	21
ІНФРАСТРУКТУРА БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ: 2021 рік	23

Розділ ІІІ. Економічний розвиток громади, інфраструктура відбудови та розвитку

ГОСПОДАРСЬКИЙ РОЗВИТОК У МИРНИЙ ЧАС	24
КУЛЬТУРНА СПАДЩИНА І ТУРИСТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ МИРНОГО ЧАСУ	26
ТРАНСПОРТНА ІНФРАСТРУКТУРА: 2021 РІК	28
МІСТОБУДІВНЕ ОСВОЄННЯ ТЕРИТОРІЇ: 2021 РІК.....	30
НАСЛІДКИ ВІЙНИ І ПОВОЄННА СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ	32

Загальні умовні позначення до карт в атласі

- Межі областей, АР Крим
- Межі територіальних громад
- Тип населених пунктів:**
 - Міста
 - Селища
 - Села
- Шляхи сполучення:**
 - Дороги державного значення
 - Дороги місцевого значення
 - Вулиці і дороги населених пунктів
 - Залізниця

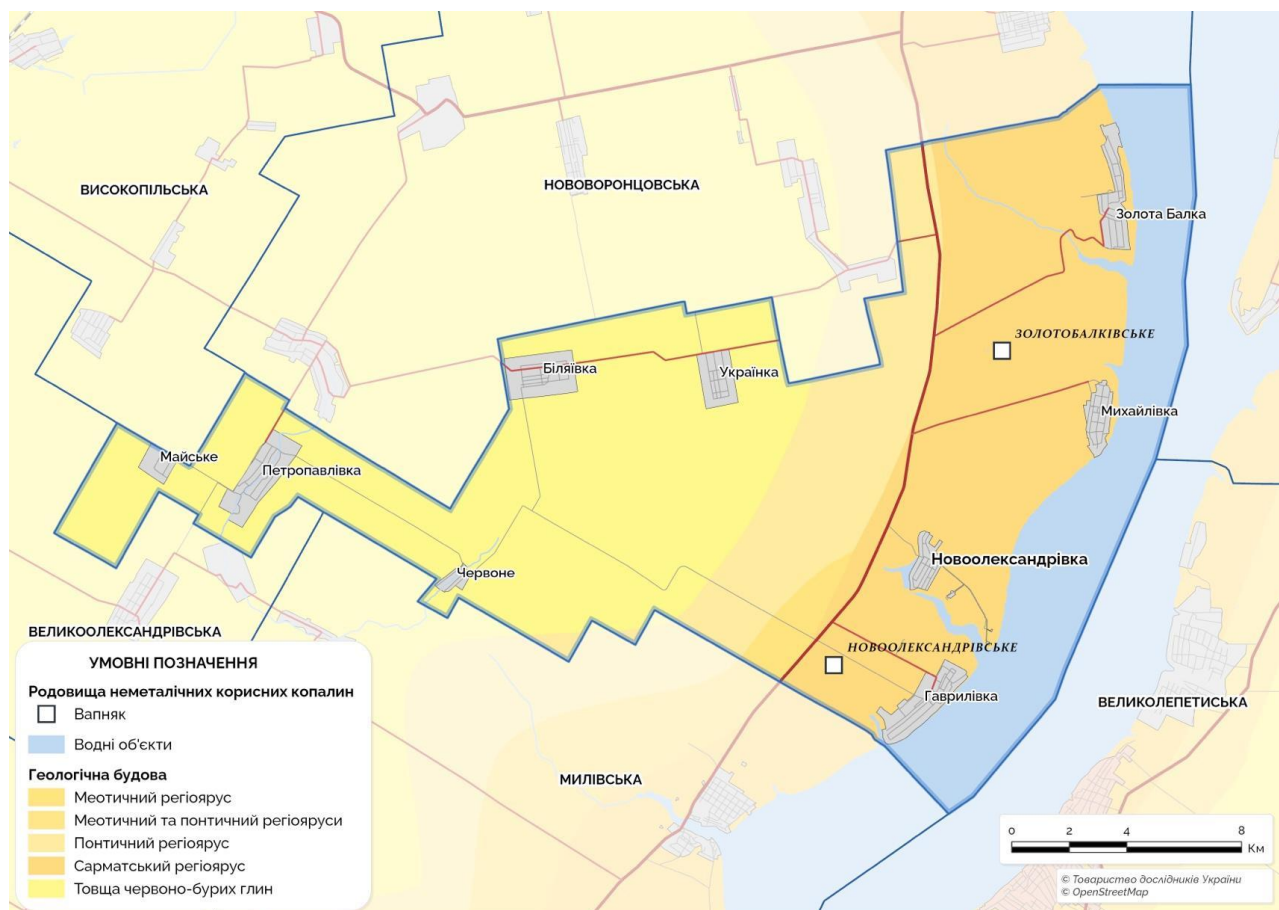
Назви старостинських округів, населених пунктів на картосхемі вище і далі на інших картосхемах в атласі вказані станом на 2021 рік.

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ (2021)

Назва тергромади	Новоолександрівська
Тип тергромади	сільська територіальна громада
Область	Херсонська
Район	Бериславський
Площа (кв. км)	407,9
Кількість старостинських округів	5
Кількість міст	0
Кількість селищ	0
Кількість сіл	9
Населення (2021, тис. осіб)	5,84
Кількість ВПО (01.01.2024)	105
Кількість населення в т.ч. із ВПО (01.01.2024)	2 630
Густота населення тергромади (осіб/кв.км)	14,3
Середній приріст населення 2001-2021 (%)	-31
Населення працездатного віку (осіб, станом на 01.01.2022)	3502
Населення старше працездатного віку (осіб, станом на 01.01.2022)	1432
Населення молодше працездатного віку (осіб, станом на 00.01.2022)	903
Бюджет тергромади (2021, загальний фонд без урахування міжбюджетних трансфертів, млн. грн)	9,25
Індекс податкоспроможності тергромади	0,51
Базова дотація тергромади (тис. грн.)	3 210,10
Реверсна дотація тергромади (тис. грн.)	0
Кількість ЦНАП в тергромаді	6

Загальна кількість родовищ в межах територіальних громад	2
Родовища горючих корисних копалин	Відсутні
Родовища неметалічних корисних копалин	Вапняк (Новоолександрівське та Золотобалківське)
Родовища підземних вод	Відсутні
Коротка характеристика мінерально-сировинних ресурсів в територіальних	У межах територіальної громади знаходяться два родовища вапняків (Новоолександрівське та Золотобалківське), які станом на 2021 рік не розробляються

ГЕОЛОГІЧНА БУДОВА І КОРИСНІ КОПАЛИНИ

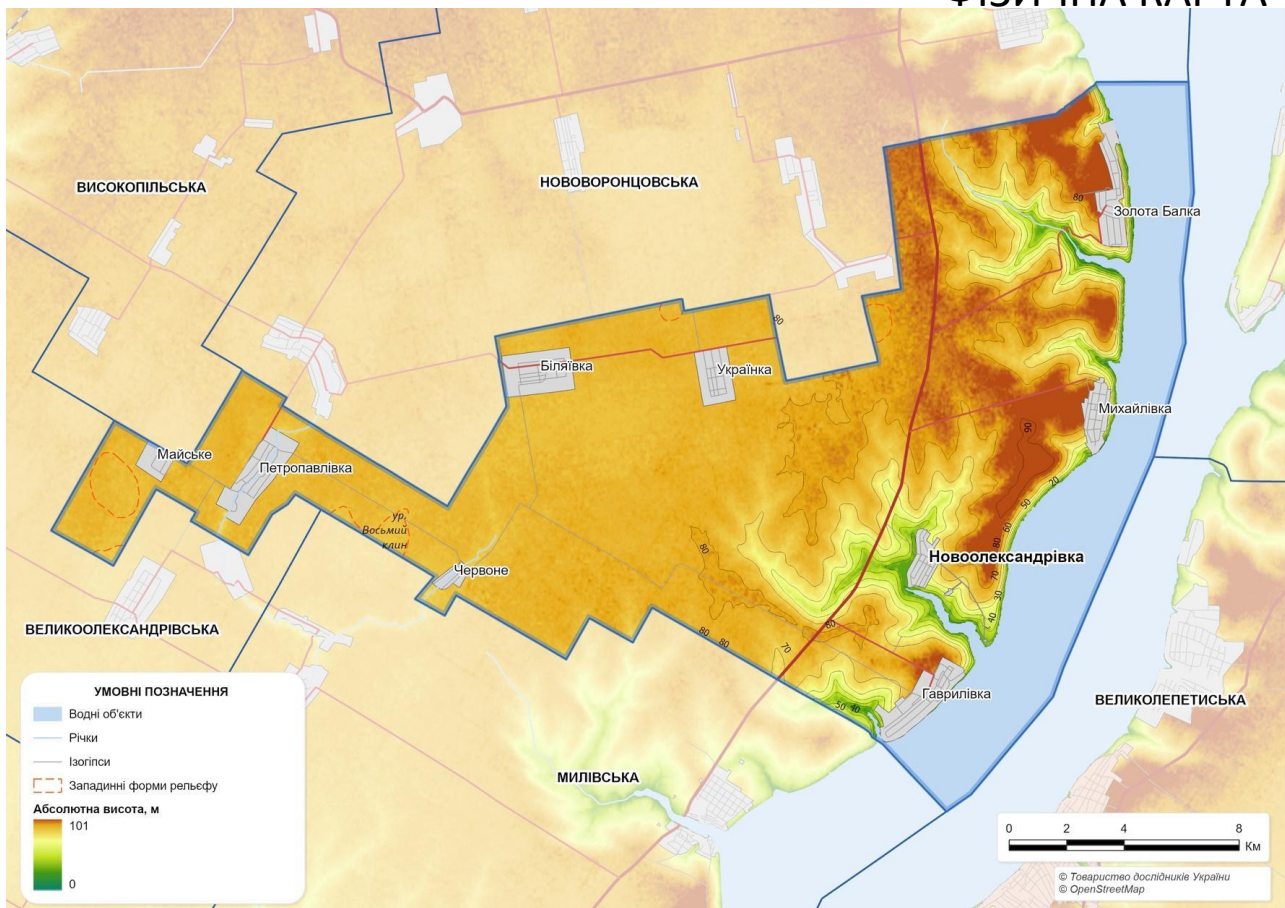

Новоолександрівська територіальна громада

Середня висота, м	64,4
Мінімальна висота, м	16
Максимальна висота, м	98
Амплітуда висот, м	82
Пласка території (%)	83,11
Дуже пологі схили (%)	11,62
Пологі схили (%)	2,91
Слабко спадисті схили (%)	1,22
Спадисті схили (10%)	0,99
Сильно спадисті схили (%)	0,15
Середній показник вертикального розчленування (м/км.кв)	19,8
Середній показник крутизни схилів (°)	0,88
Середній показник горизонтального розчленування (км /км.кв)	0,27
Геоморфологічна карта (коротка характеристика у розрізі тергромад)	Територіальна громада знаходиться переважно у межах Буго-Дніпровської лесової рівнини, що в генетичному відношенні являє собою пластово-денудаційну субгоризонтальну плоску рівнину на неогенових відкладах. На високих пласких вододілах у зах. частині громади зустрічаються западинні форми рельєфу - окремі поди, подоподібні зниження і степові блюдця, сумарною площею 636,4 га (1,5% площі громади). У сх. частині громади розвинений яружно-балковий рельєф. Тут розгалужені балкові системи впадають у Каховське вдсх. Балки глибокі (до 40-50 м), із крутими еродованими схилами
Гіпсометрична карта (коротка характеристика у розрізі тергромад)	Середня висота у межах громади: 64,4 м. Максимальна висота: 98 м (курган Могила-Розкопана). Мінімальна висота: 16 м (уріз води Каховського вдсх). Амплітуда висот: 82 м
Карта схилів (коротка характеристика у розрізі тергромад)	Територія громади характеризується переважно пласким рельєфом: 83,1% площі громади - це пласкі поверхні, інші 16,9% - це схили. Найбільші площі зайняті дуже пологими схилами (1-3°) - 11,6%; менше пологими (3-5°) - 2,9%, та слабкоспадистими

(5-7°) схилами - 1,2%. Спадисті та
сильноспадисті схили (крутизною понад 7°)
зустрічаються на узбережжі Каховського
водосховища і в яружно-балковій мережі

Новоолександрівська територіальна громада ФІЗИЧНА КАРТА

КЛІМАТИЧНІ УМОВИ

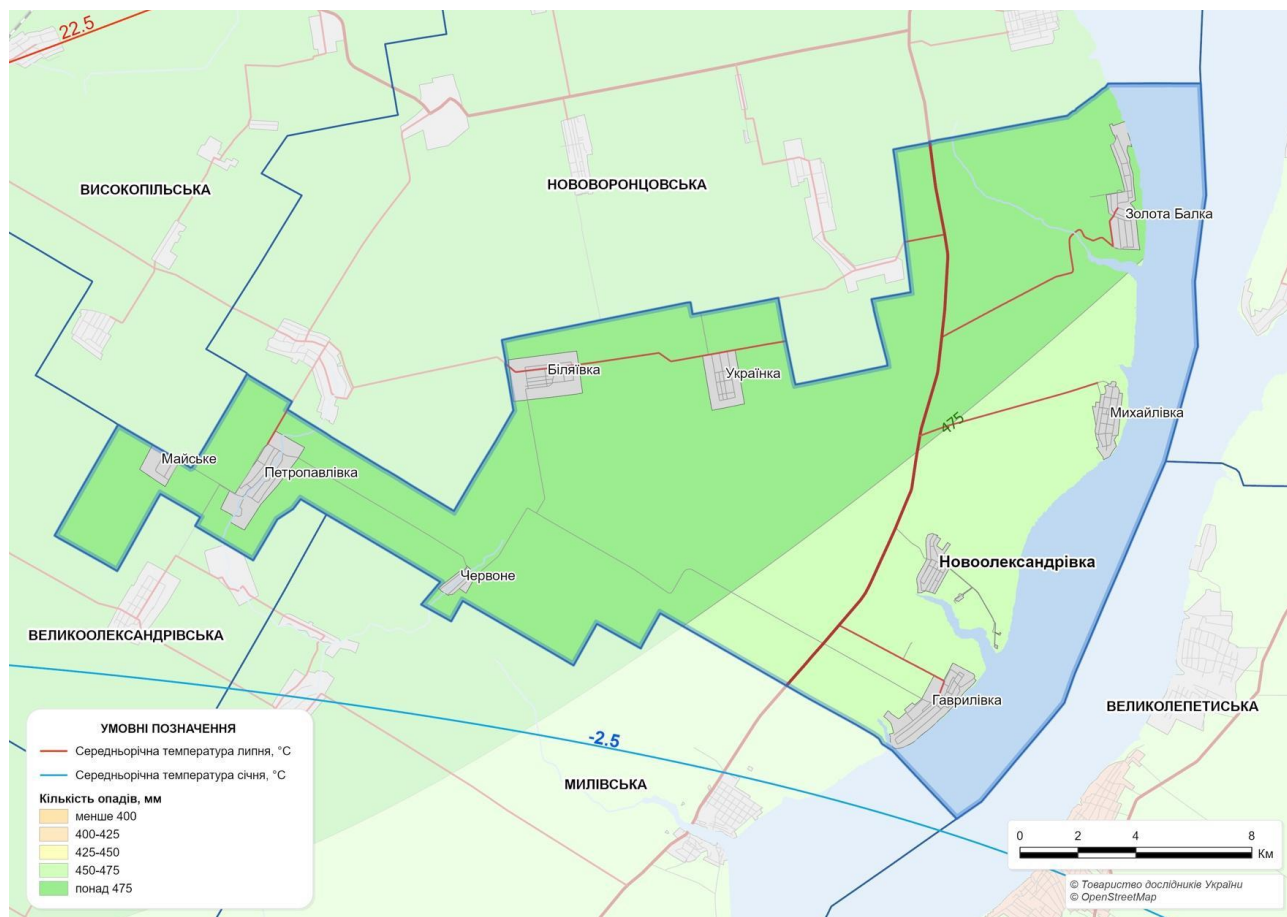

Новоолександрівська територіальна громада

Коротка характеристика кліматичних умов тергромади

Середньорічна температура: $+9,8^{\circ}\text{C}$. Середня температура січня: $-2,6^{\circ}\text{C}$. Середня температура липня: $+22,6^{\circ}\text{C}$. Середньорічна кількість опадів: 470-480 мм. Тергромада знаходиться у дуже посушливій, помірно жаркій агрокліматичній зоні з м'якою зимою

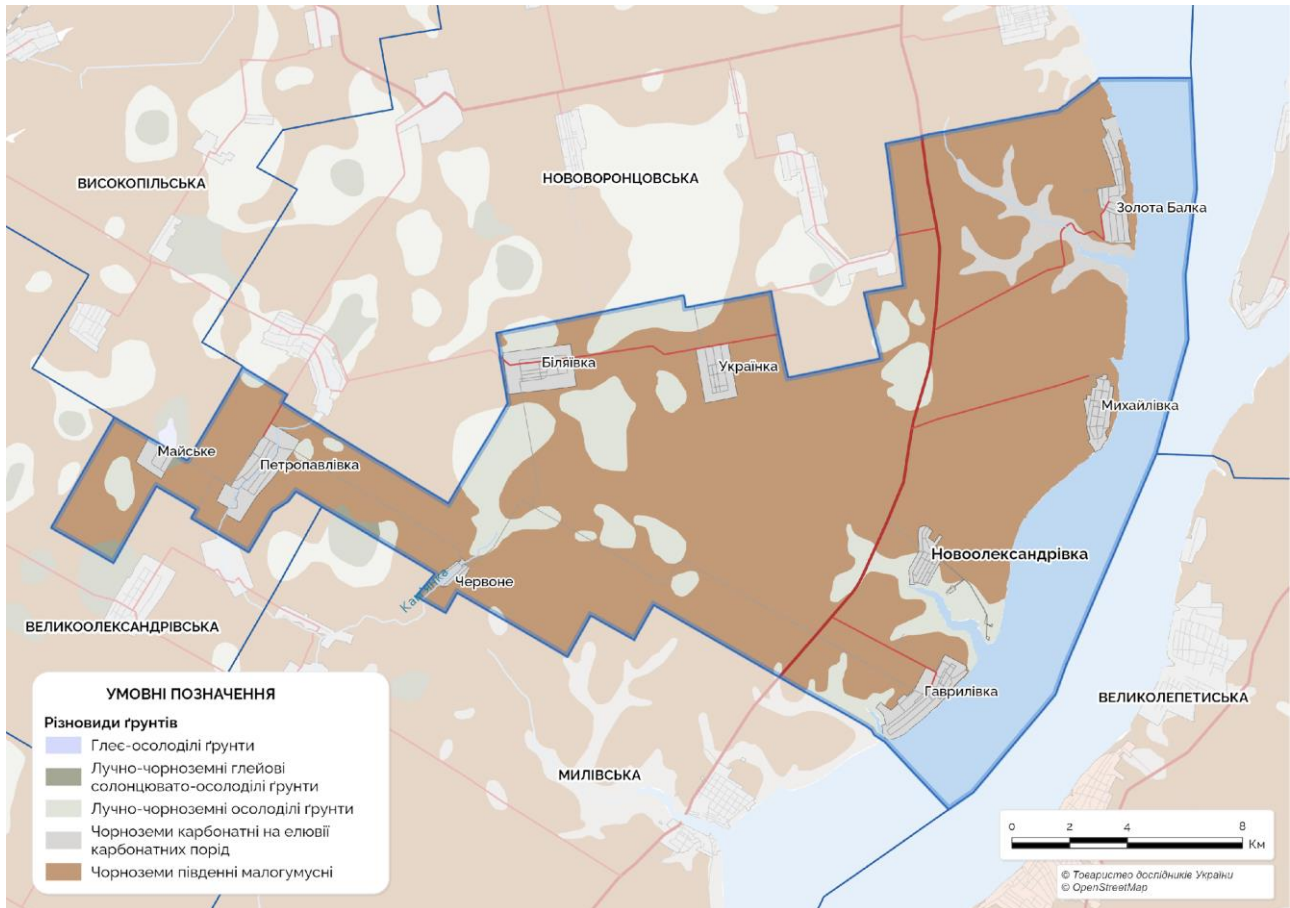
КЛІМАТИЧНА КАРТА

Коротка характеристика рослинного покриву тергромади	Рослинний покрив територіальної громади представлений: агрофітоценозами на місці різнотравно-типчаково-ковилових степів та остепнених луків степових подів (281,01 кв.км.; 68,85% площі громади); типчаково-ковиловими сухими степами з переважанням ковили української та ковили Лесінга за участю стоколоса прибережного, шавлії пониклої та ін. (17,08 кв.км.; 4,18 % площі громади); байрачними дубовими та дубово-ясеновими заплавами широколистяними лісами з домішкою клена польового, в'яза листуватого та степових видів (жовта акація кущова, терен, залізняк бульбистий та ін.) (16,54 кв.км.; 4,05% площі громади); полезахисними лісосмугами з робінією псевдоакацією, дубом звичайним, ясенем пенсильванським, кленами ясенolistим і гостролистим та ін. (11,55 кв.км.; 2,83% площі громади)
Коротка характеристика ґрунтового покриву тергромади	Ґрунтовий покрив територіальної громади представлений: чорноземами південними малогумусними (284,2 кв. км.; 69,61% площі громади), лучно-чорноземними осолоділими ґрунтами (45,1 кв. км.; 11,04% площі громади), чорноземами карбонатними на елювії карбонатних порід (8,3 кв. км.; 2,02% площі громади), лучно-чорноземними глейовими солонцюватого-осолоділими ґрунтами (1,6 кв. км.; 0,39% площі громади), глеє-осолоділими ґрунтами (0,1 кв. км.; 0,02% площі громади)

Новоолександрівська територіальна громада

ҐРУНТОВИЙ ПОКРИВ

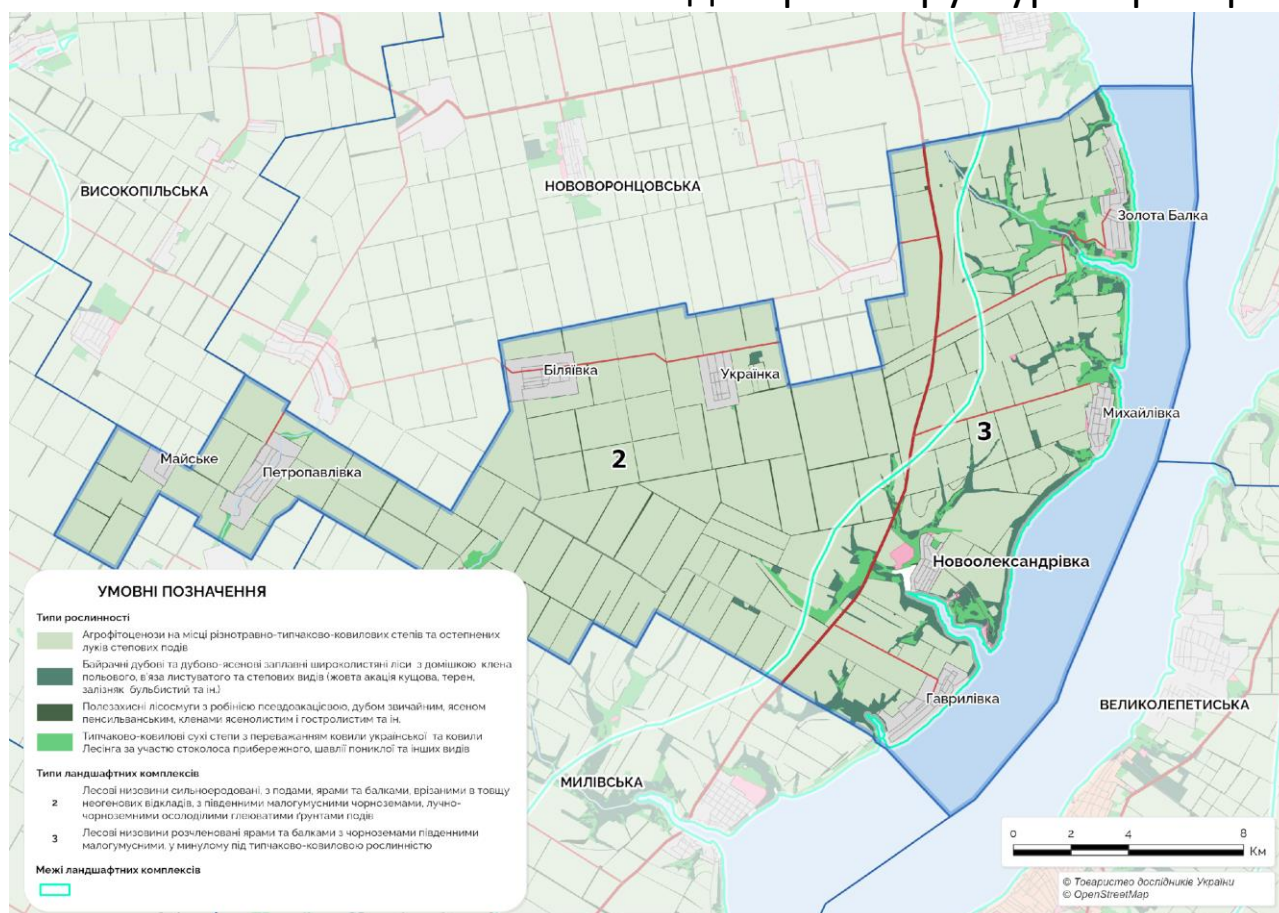

Новоолександрівська територіальна громада

Коротка характеристика ландшафтної структури тергромади

Ландшафтна структура території громади представлена: лесовими низовинами сильноеродованими, з подами, ярами та балками, врізаними в товщу неогенових відкладів, з південними малогумусними чорноземами, лучно-чорноземними осолоділими глеюватими ґрунтами подів (215,07 кв. км.; 52,69% площі громади), лесовими низовинами розчленованими ярами та балками з чорноземами південними малогумусними, у минулому під типчакково-ковиловою рослинністю (124,05 кв. км.; 30,39% площі громади)

Ландшафтна структура території

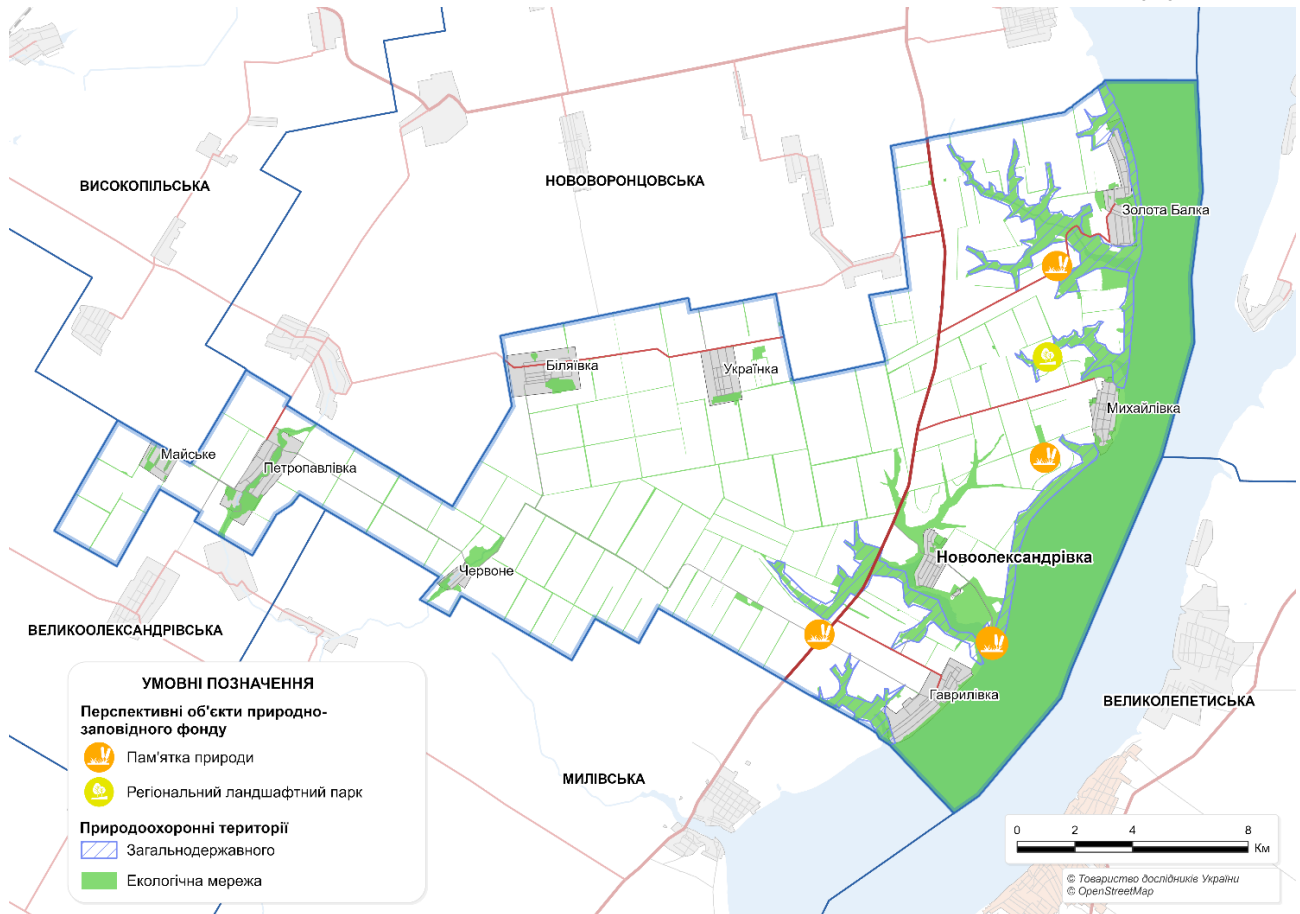
Новоолександрівська територіальна громада

Коротка характеристика об'єктів природно-заповідного фонду	На території громади відсутні діючі об'єкти природно-заповідного фонду.
Коротка характеристика перспективних об'єктів природно-заповідного фонду	Мережа перспективних об'єктів природно-заповідного фонду загальнодержавного значення на території громади представлена: регіональним ландшафтним парком «Гаврилівський». Мережа перспективних об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення на території громади представлена: ботанічною пам'яткою природи «Кургани біля Михайлівки», ботанічною пам'яткою природи «Курган біля Золотої Балки», ботанічною пам'яткою природи «Курган біля Гаврилівки», ботанічною пам'яткою природи «Дуб Олександра Фальц-Фейна», ботанічною пам'яткою природи «Дуб Едуарда Фальц-Фейна», ботанічною пам'яткою природи «Дуб Віри Фальц-Фейн» (Джерело: Мойсієнко І. І., Ходосовцев О. Є., Пилипенко І. О., Бойко М. Ф., Мальчикова Д. С., Клименко В. М., Пономарьова А. А., Захарова М. Я., Дармоустук В. В. Перспективні заповідні об'єкти Херсонської області. Херсон: Видавничий Дім «Гельветика», 2020. 166 с. DOI: 10.32782/978-966-992-049-2/1-166)
Коротка характеристика екомережі	Загальна площа екомережі тергромади становить 114,5 кв. км. (28,07% від загальної площі території громади). Екологічна мережа в межах територіальної громади представлена наступними типами наземного покриву: лучно-степовими територіями (17,05 кв. км.; 14,89% площі екомережі); лісові території становлять (16,55 кв. км.; 14,45% площі екомережі), території охоплені полезахисними лісосмугами займають (11,55 кв. км.; 10,09% площі екомережі); внутрішні води (69,35 кв. км.; 60,57% площі екомережі). Екологічна мережа в межах територіальної громади представлена наступними типами рослинного покриву: типчаково-ковиловими сухими степами з переважанням ковили української та ковили Лесінга за участю стоколоса прибережного, шавлії пониклої та ін. (17,08 кв. км.; 14,92% площі екомережі); байрачними дубовими та дубово-ясеновими заплавами широколистяними лісами з домішкою клена польового, в'яза листуватого та степових видів (жовта акація кущова, терен, залізник бульбистий та ін.) (16,54 кв. км.; 14,45%

	площі екомережі); полезахисними лісосмугами з робінією псевдоакацією, дубом звичайним, ясенем пенсильванським, кленами ясенolistим і гостролистим та ін. (11,55 кв. км.; 10,09% площі екомережі). Ландшафтна структура екологічної мережі територіальної громади представлена: лесовими низовинами сильноеродованими, з подами, ярами та балками, врізаними в товщу неогенових відкладів, з південними малогумусними чорноземами, лучно-чорноземними осолоділими глеуватими ґрунтами подів (13,98 кв. км.; 12,21% площі громади), лесовими низовинами розчленованими ярами та балками з чорноземами південними малогумусними, у минулому під типчакково-ковиловою рослинністю (31,49 кв. км.; 27,5% площі громади)
Коротка характеристика сайтів (об'єктів) Смарагдової мережі територіальної громади	Смарагдова мережа на території громади представлена наступними сайтами (об'єктами): "Каховське водосховище" (8367,54 га; 20,51% площі громади)
Коротка характеристика екологічного стану, лісових та земельних ресурсів	За період з 2000 по 2020 роки втрата лісових насаджень в громаді складає 8.1 га. У територіальній громаді переважають помірно еродовані ґрунти (70% площі громади)
Оцінка стану забруднення навколишнього середовища у межах територіальних громад	Відсутня інформація про підприємства забруднювачі у територіальній громаді

Новоолександрівська територіальна громада

ЕКОЛОГІЧНА МЕРЕЖА ТА ЗАБРУДНЕННЯ

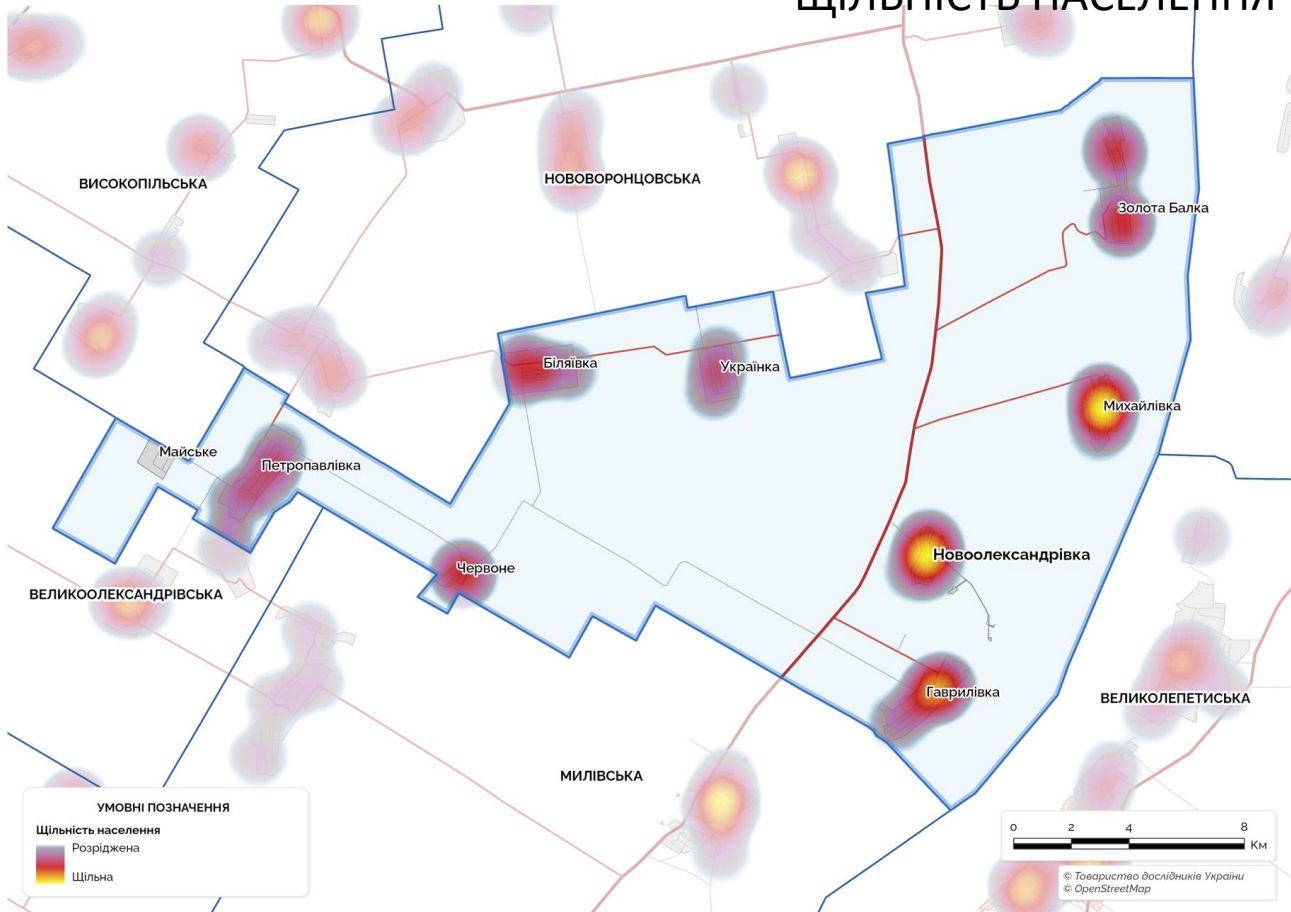

Новоолександрівська територіальна громада

Коротка характеристика демографічного потенціалу	Чисельність населення Новоолександрівської територіальної громади на 1 січня 2022 року складало 5837 осіб, які проживали в 8 населених пунктах. Село Майське, яке залишається на обліку не мало наявного населення. В адміністративному центрі, в селі Новоолександрівка, мешкало 17,8% населення громади, а перших трьох за людністю поселеннях (Золота Балка, Гаврилівка та Новоолександрівка) проживало 58,9% населення громади. В цілому, чисельність населення територіальної громади складала 6,2% населення Бериславського району та 0,6% населення Херсонської області на відповідний період. Густота населення складала на початок 2022 року 14 осіб на квадратний км, щільність населених пунктів складала 2,2 на 100 км². Середня відстань між населеними пунктами – 6,7 км, середня людність населеного пункту складала 648 осіб. Частка осіб старша працездатного віку складає 24,08%, що відносить громаду до групи територіальних одиниць з високою часткою осіб пенсійного віку відносно середньообласного параметру. Навантаження цією віковою групою на осіб працездатного віку сягає 379 осіб на 1000 осіб працездатного віку, що є нижчим за середній показник. Частка молодшої групи складає 16% населення, що відносить громаду до групи територіальних одиниць з низьким показником. Діти формують низьке демографічне навантаження на рівні 252 на 1000 осіб працездатного віку. Загальне демографічне навантаження є низьким по Херсонській області і складає 631 особа на 1000 осіб працездатного віку
Етнічна структура та національні артефакти в тергромаді	В межах тергромади знаходиться 3 етнічні громади, а саме: бойків (субетнос українців) (с. Гаврилівка, с. Золота Балка, с. Михайлівка)

Новоолександрівська територіальна громада

ЩІЛЬНІСТЬ НАСЕЛЕННЯ

ВПЛИВ ВІЙНИ НА ДЕМОГРАФІЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ

Новоолександрівська територіальна громада

Вплив війни на демографічний потенціал тергромади

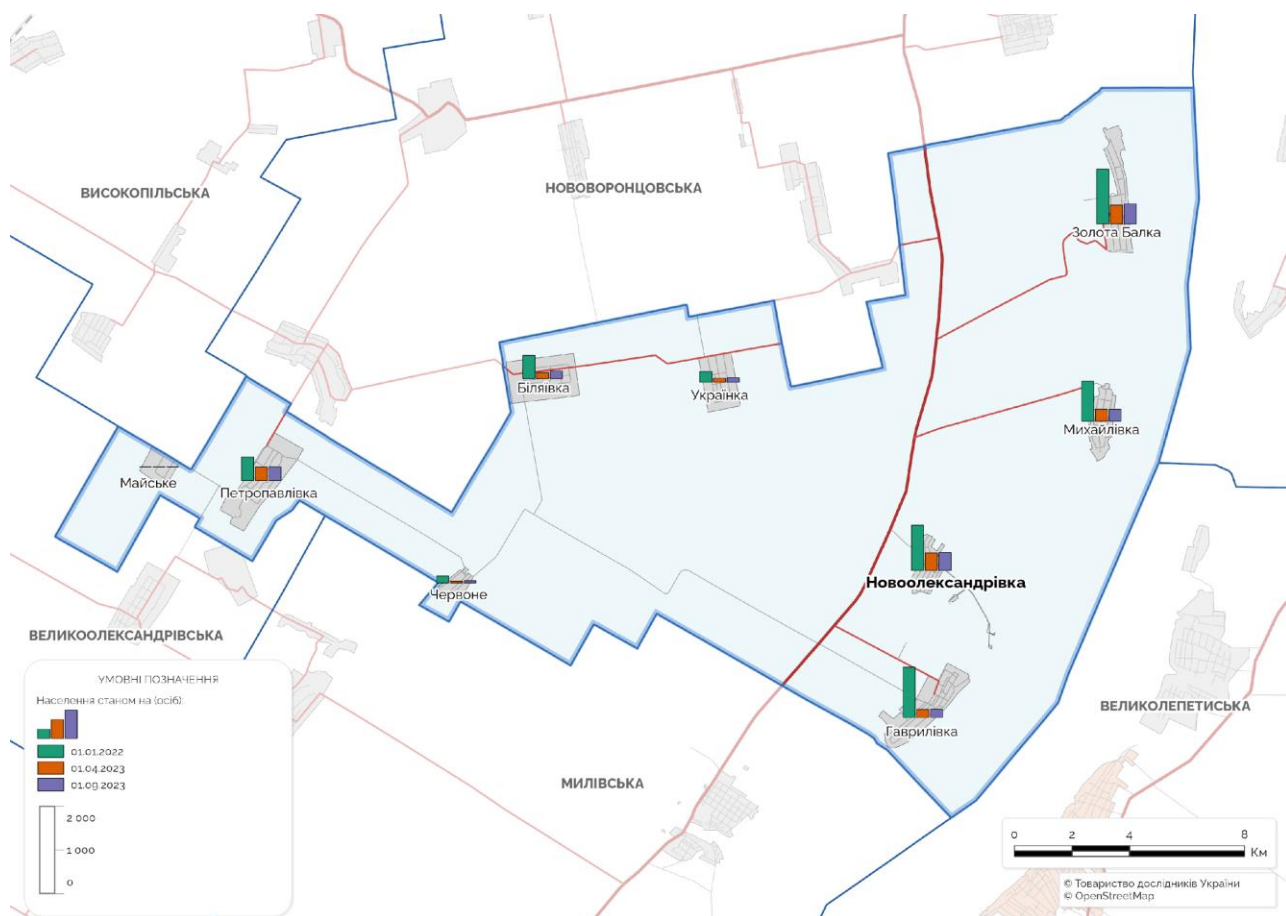
Повномасштабне вторгнення та інтенсивність бойових дій на території Новоолександрівської громади викликали катастрофічне скорочення населення. Загальне зменшення склало майже 68% вже на 1 квітня 2023 року. Найбільші показники скорочення демонструють село Гаврилівка - 84%, Біляївка - 73%. Менші за середні показники громади скорочення населення в селі Петропавлівка – 43%.

Катастрофа Каховської ГЕС, придніпровське положення громади і характер військових дій впливають на подальше скорочення населення громади. Так, з 1 квітня 2023 по 1 січня 2025 року населення скоротилося ще на 624 особи або на 10,7% чисельності населення станом на початок 2022 року. Загальна чисельність населення на 1 січня 2025 складає лише 1256 осіб. Це лише 21,5% від числа мешканців довоєнної ситуації 2022 року. Дуже сильно продовжує скорочуватися населення в Михайлівці, в якій зараз мешкає всього біля 1% населення від чисельності на 1 січня 2022 року, Гаврилівка (залишилося 8% населення від січня 2022) Золота Балка (22,2%) та Новоолександрівка (23,2%).

Як і для більшості звільнених громад, негативним аспектом залишається деформована вікова структура населення. Частка пенсіонерів перевищує 47% населення. Наявні діти до 15 років складають лише 8% населення громади, що підкреслює критичність демографічної ситуації.

На 1 січня 2025 року густота населення складає всього 3 особи на км², щільність населених пунктів складала 2,1 на 100 км². Середня відстань між населеними пунктами – 6,8 км, середня людність населеного пункту складала 157 осіб.

Новоолександрівська територіальна громада
**ЗМІНА ДЕМОГРАФІЧНОЇ СТРУКТУРИ
 НАСЕЛЕННЯ (2022-2023 рр.)**

СОЦІАЛЬНА СФЕРА: 2021 рік

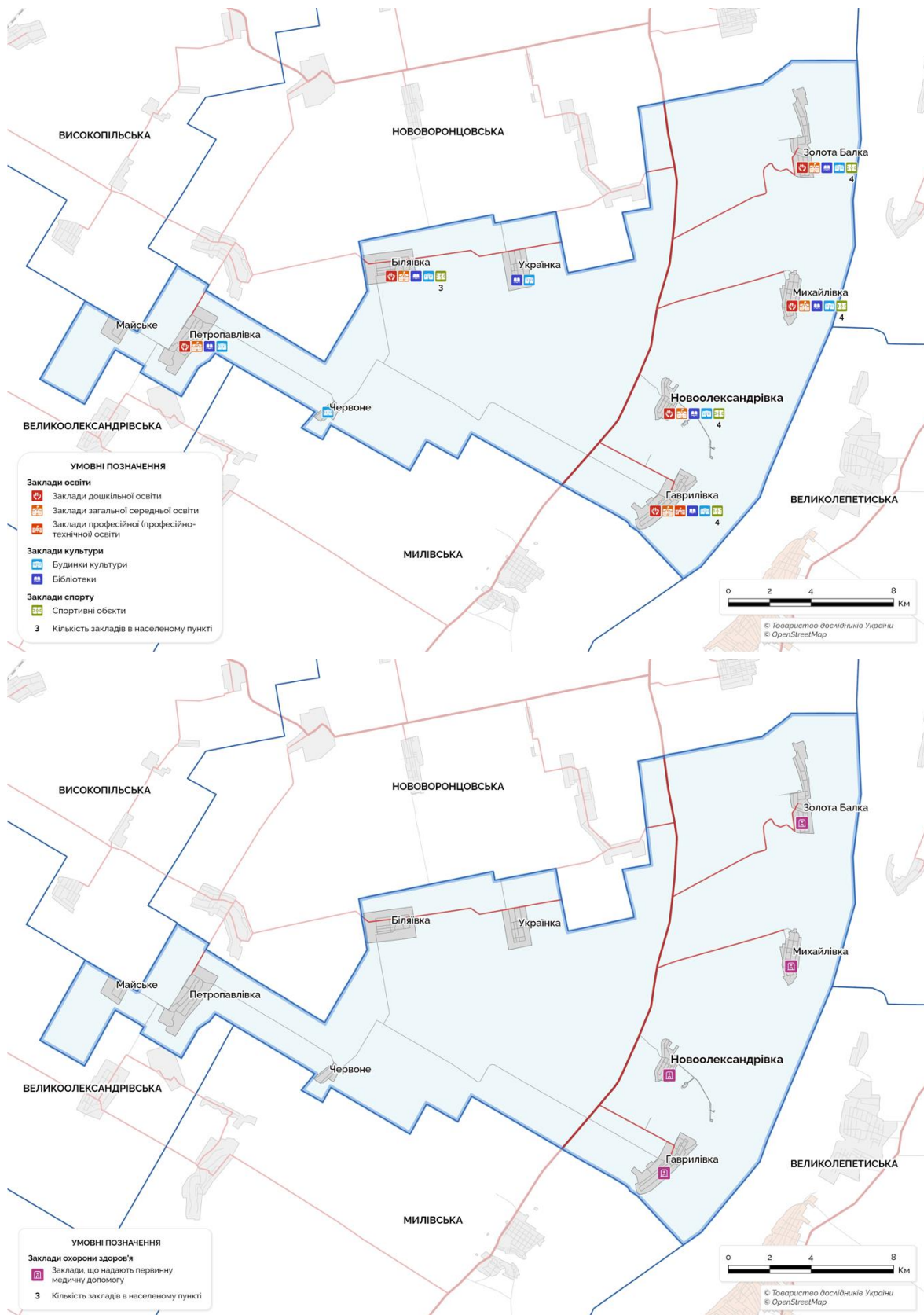
Новоолександрівська
територіальна громада

Коротка характеристика закладів освіти	Мережа закладів освіти представлена 6 ДНЗ, 6 ЗЗСО та Професійно-технічним училищем №26 с. Гаврилівка Херсонської області. Три ЗЗСО I-III рівня акредитації, два - I-II рівня акредитації та один I рівня акредитації. У найбільшому закладі навчається 119 учнів, в найменшому - 14. У ЗЗСО навчається 427 учнів та працює 79 педагогів. Середня наповненість класів у громаді - 8,2 (низький рівень наповнюваності) і змінюється від 10,2 до 7 за окремими закладами. Навантаження на одного вчителя у громаді складає 5,2 учнів і змінюється від 6,8 до 4 учнів на одного вчителя.
Медична сфера	Медична сфера територіальної громади складається із 4 закладів первинної медичної допомоги, в тому числі 1 заклад ПМД зареєстрований в системі ehealth. Послуги первинної медичної допомоги надають 2 лікарів, із якими укладено 2417 декларацій, що становить 39,88% від загальної кількості населення територіальної громади
Коротка характеристика сфери соцзахисту	У громаді відсутні установи та заклади соціального захисту. Робота із соціального захисту реалізується у громаді через відділи Виконавчого комітету. Розбудова стійкої мережі установ та закладів соціального захисту, та підключення партнерів приватних комерційних та громадських організацій до системи соціального обслуговування населення є одним з ключових завдань у громаді на найближчий період її розвитку. Обмежуючим фактором щодо його реалізації є брак фінансових ресурсів місцевого бюджету
Коротка характеристика сфери культури	Територіальна громада характеризується вкрай низьким навантаженням користувачів на заклади культури. У громаді 8 клубних закладів, 8 публічних бібліотек, 3 музеї. Це обмежує перспективу комерціалізації частини послуг, які надають у сфері культури та, відповідно підвищує навантаження на місцевий бюджет. Є гостра необхідність оптимізувати мережу закладів культури у громаді
Коротка характеристика спортивної сфери	Спортивна інфраструктура громади за своєю структурою дуже спрощена. Її складають 19 об'єктів - 4 футбольні поля, 5 спортивних залів та 10 спортивних майданчиків

Новоолександрівська територіальна громада

СОЦІАЛЬНА СФЕРА

ІНФРАСТРУКТУРА БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ: 2021 рік

Новоолександрівська територіальна громада

Коротка характеристика пожежної безпеки в тергромаді	В межах територіальної громади знаходиться одна місцева пожежно-рятувальна частина. Загалом 2 із 9 населених пунктів тергромади знаходяться в межах 20 хвилинної доступності до пожежно-рятувальних частин (ПРЧ), лише 62,5% населення тергромади проживає поза зоною доступності 20 хвилин до ПРЧ
Загальний рівень техногенної безпеки тергромади	Середній рівень організації реагування на надзвичайні ситуації при низькому потенціалі виникнення техногенної небезпеки в тергромаді
Коротка характеристика техногенної безпеки в тергромаді	В межах територіальної громади розміщена одна державна пожежно-рятувальна частина. На території тергромади розміщений 1 об'єкт техногенної небезпеки - непридатний до використання отрутохімікат

СИЛИ РЕАГУВАННЯ НА НАДЗВИЧАЙНІ СИТУАЦІЇ

ГОСПОДАРСЬКИЙ РОЗВИТОК У МИРНИЙ ЧАС

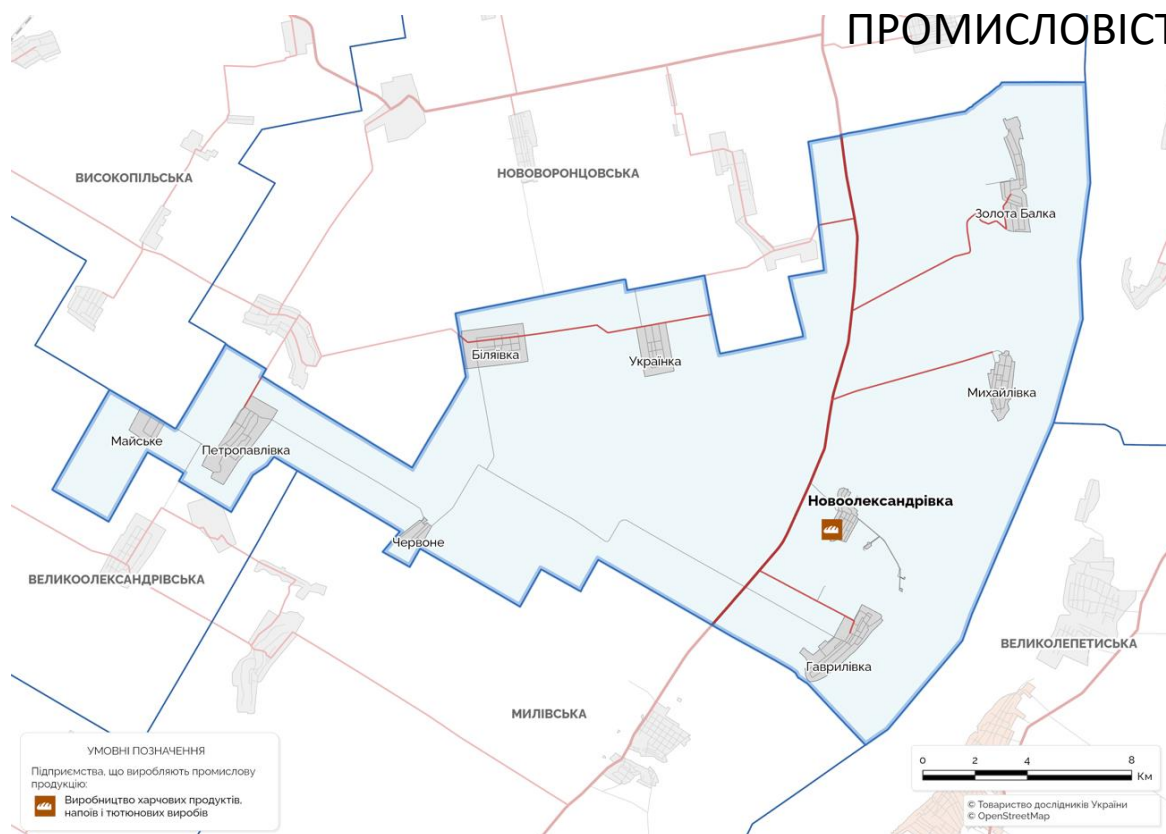

Новоолександрівська територіальна громада

Коротка характеристика промислового розвитку територіальних громад	В межах територіальної громади функціонує одне промислове підприємство - Приватне акціонерне товариство "Придніпровське". Здійснюється виробництво продукції харчової промисловості
Коротка характеристика енергетичного комплексу тергромад	Електростанції відсутні
Коротка характеристика агропромислового комплексу	В межах територіальної громади зареєстровано 22 підприємства агропромислового комплексу, із яких 9 - аграрних підприємств, 13 фермерських господарств
Переважаюча спеціалізація в рослинництві	Соняшник, соя, рапс озимий, пшениця озима
Переважаюча спеціалізація в тваринництві	Шерсть, свинарство, вівчарство
Коротка характеристика інвестиційно-привабливих територій	В межах територіальної громади знаходиться 3 інвестиційно-привабливі території, 2 типу Greenfield та один інвест-проект будівництва заводу з виробництва цементу. Загальна площа ділянок - 20 га

Новоолександрівська територіальна громада

ПРОМИСЛОВІСТЬ

Новоолександрівська територіальна громада

АГРОПРОМИСЛОВИЙ КОМПЛЕКС

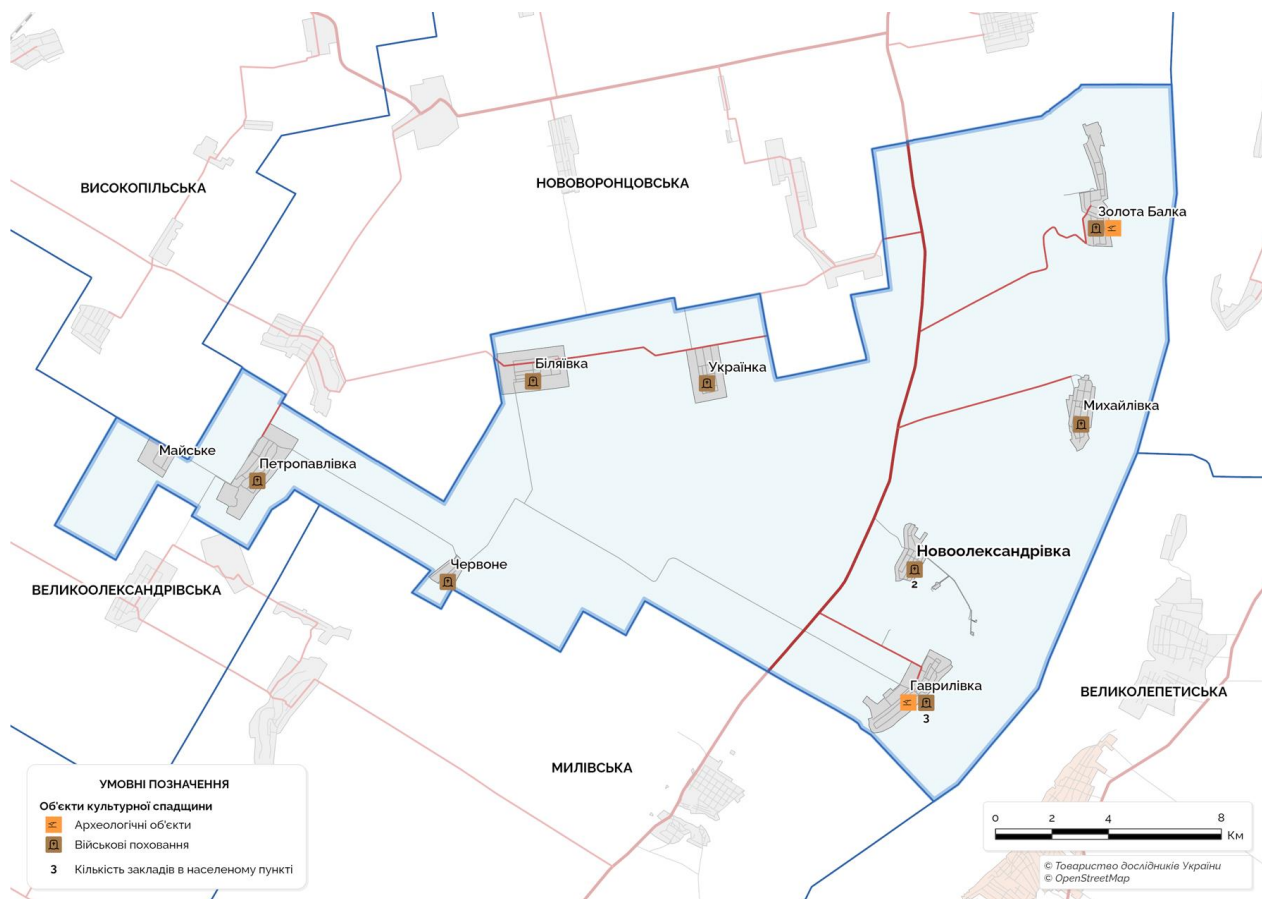
КУЛЬТУРНА СПАДЩИНА І ТУРИСТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ МИРНОГО ЧАСУ

Новоолександрівська територіальна громада

Загальна к-сть об'єктів культурної спадщини	13
Коротка характеристика культурної спадщини в територіальній громаді	В межах Новоолександрівської тергромади знаходиться 11 військових поховань, а саме: Братська могила воїнів Червоної армії (с. Гаврилівка), Братська могила воїнів Червоної армії (с. Новоолександрівка), Братська могила воїнів Червоної армії (с. Петропавлівка), Братська могила воїнів Червоної армії (с. Українка), Братська могила воїнів Червоної армії (с. Червоне), Братська могила воїнів Червоної армії і пам'ятник на честь воїнів-односельчан (с. Біляївка), Братська могила воїнів Червоної армії і пам'ятник на честь воїнів-односельчан (с. Михайлівка), Братська могила воїнів Червоної армії і пам'ятник на честь воїнів-односельчан (с. Гаврилівка перша), Братська могила на честь воїнів Червоної армії (с. Золота Балка). Також в межах тергромади розташовані 2 археологічні об'єкти: Золотобалківське поселення (II ст. до н. е - II ст. н. е.) (с. Золота Балка) та Гаврилівське поселення (III тис. до н. е. - II тис. н. е.) (с. Гаврилівка). Також в межах територіальної громади, а саме, неподалік села Новоолександрівка знаходяться залишки палацу родини Фальц-Фейнів, що є потенційно привабливим атрактивним об'єктом туризму в тергромаді. Новоолександрівська тергромада має великий туристичний потенціал для приваблення туристів
Туристичні маршрути, що пролягають територією тергромади	Відсутні

Новоолександрівська територіальна громада ТУРИЗМ ТА КУЛЬТУРНА СПАДЩИНА

ТРАНСПОРТНА ІНФРАСТРУКТУРА: 2021 РІК

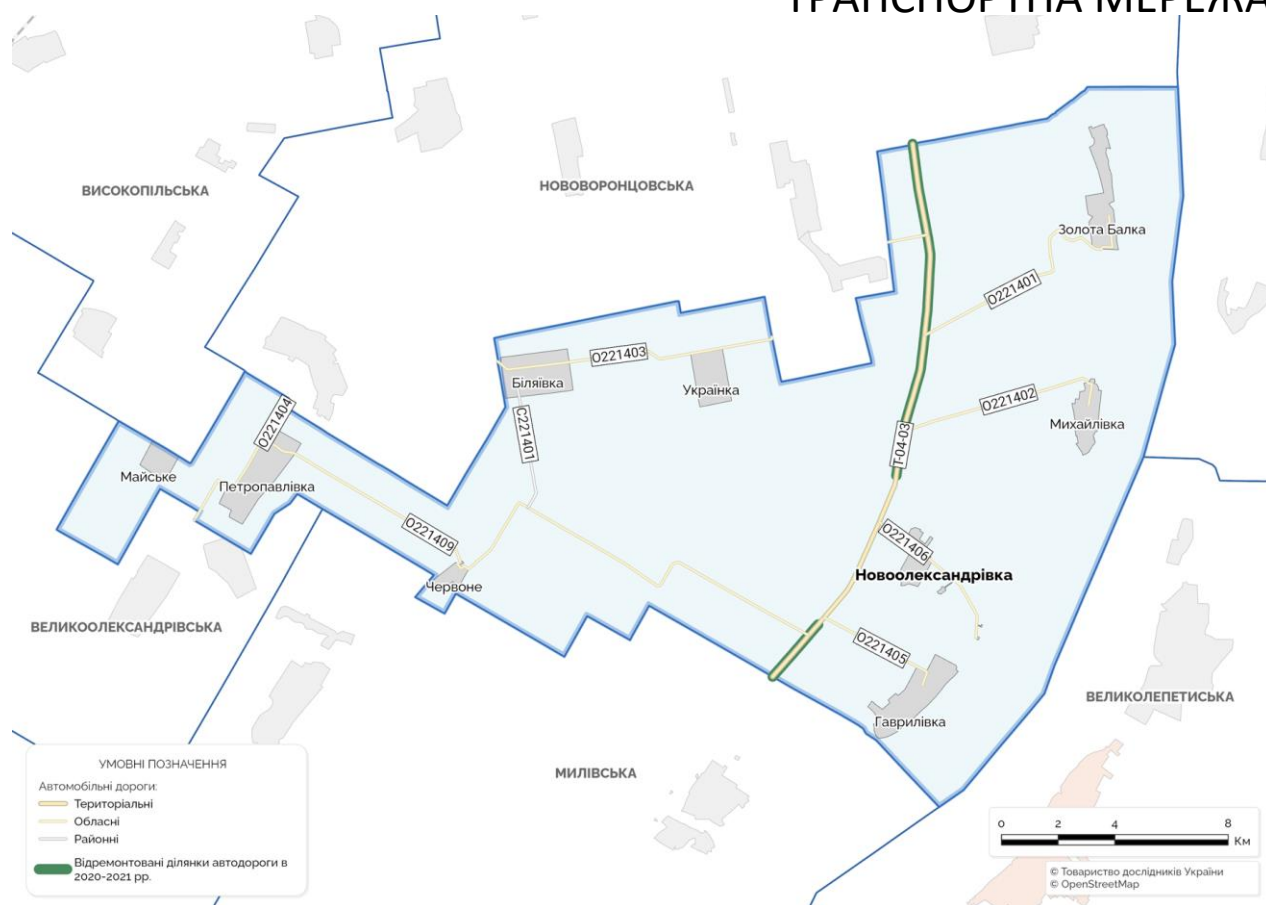

Новоолександрівська територіальна громада

Коротка характеристика мережі автомобільних доріг	Загальна протяжність автомобільних доріг державного та місцевого значення в територіальній громаді становить близько 140 км, таким чином щільність автомобільних доріг в тергромаді становить 0,343 км/кв. км (середній показник по області). Найбільшу протяжність в межах тергромади мають дороги обласного (72,9%) та територіального значення (21,4%). Протягом 2020-2021 рр. в тергромаді відремонтовано 33,39 км доріг державного та місцевого значення, що становить 23,8% від їх загальної протяжності в тергромаді
Коротка характеристика доступності автобусних пасажирських перевезень тергромад	3 із 9 (33%) населених пунктів тергромади мають регулярне автобусне сполучення (в тому числі центр тергромади), що становить 53% населення тергромади. Територією тергромади проходить 2 внутрішньообласних автобусні маршрути, 2 транзитних з Херсону.

Новоолександрівська територіальна громада

ТРАНСПОРТНА МЕРЕЖА

МІСТОБУДІВНЕ ОСВОЄННЯ ТЕРИТОРІЇ: 2021 РІК

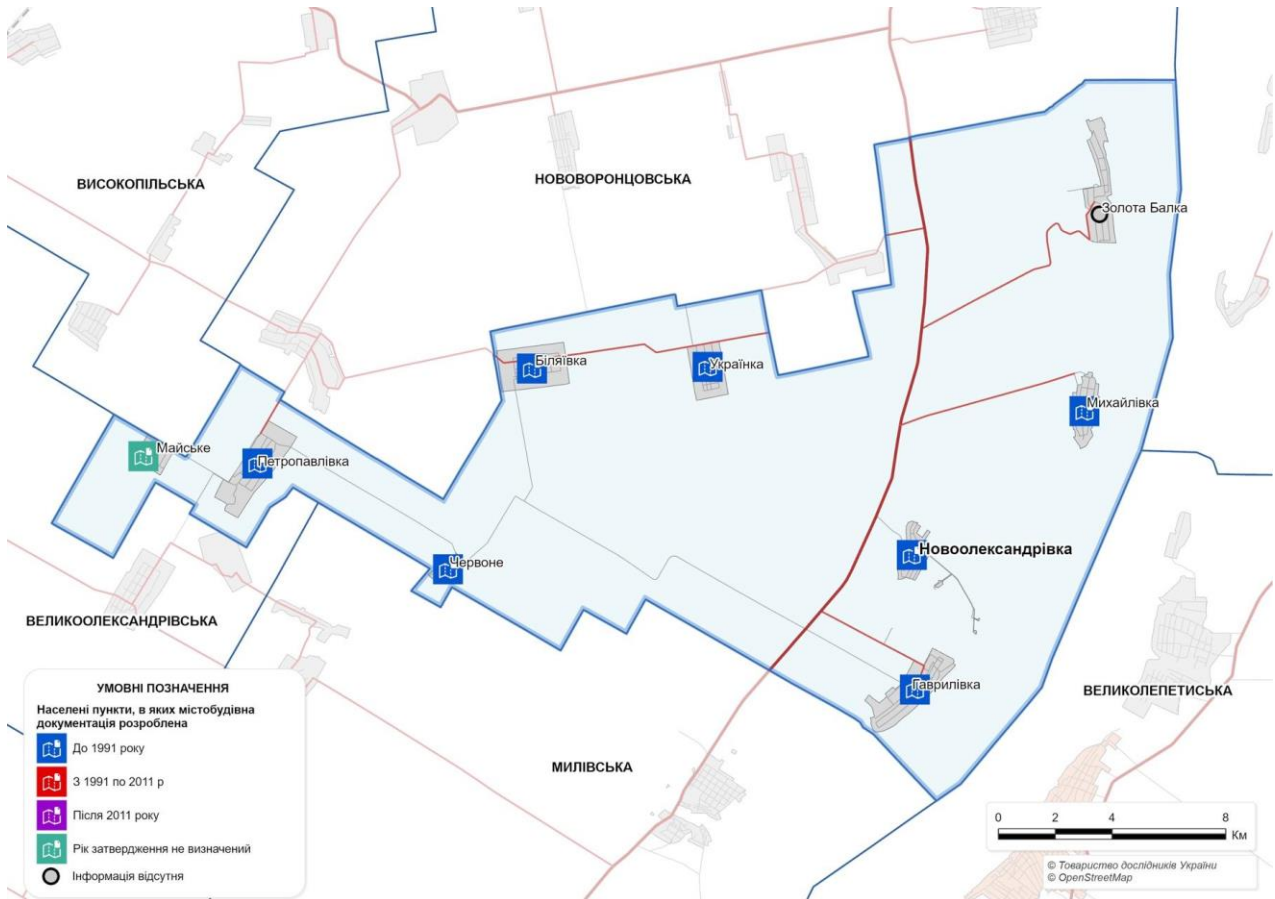

Новоолександрівська територіальна громада

Поточний стан затвердження містобудівної документації (МБД) у тергромадах	До складу Новоолександрівської сільської громади входить 9 населених пунктів. 7 н.п. тергромади мають генеральні плани, затверджені в період XX ст - 1991 р. Матеріали генеральних планів (основні креслення) наявні у публічному доступі (http://novoolexandrivska.gromada.org.ua/news/1617608238/). Генеральний план Новоолександрівки датується 2017 р. наявний у публічному доступі (http://novoolexandrivska.gromada.org.ua/news/1617608238/). Схема зонування території відсутня. Текстові матеріали та інші графічні матеріали відсутні. "
Оцінка затвердженої МБД в тергромадах	7 населених пунктів тергромади має МБД затверджену в період XX ст. - 1991 р. 7 з 9 н.п. мають матеріали генеральних планів (основні креслення) наявні у публічному доступі. Основне креслення генерального плану та с. Новоолександрівка наявне в публічному доступі. 2 населені пункти тергромади мають МБД затверджену в після 2011 р.
Коротка характеристика житлового фонду	Загальна розрахункова площа житлових приміщень в тергромаді становить 184,8 тис. кв.м., загальна забезпеченість житлом в тергромаді становить 31,1 кв.м/особу. Розрахункова кількість квартир/житлових садиб становить 3144 одиниці, забезпеченість квартир/житлових садиб на 1 особу в тергромаді становить 0,53. Загалом, тергромада має вище середнього рівень забезпеченості житлом населення
Коротка характеристика містобудівного освоєння	Розселенська мережа територіальної громади складається із 10 сіл, в яких проживає 6799 тис. осіб. Загальна площа забудованих територій в межах тергромади - 14,35 кв.км, площа населених пунктів - 19,529 кв.км. Загалом тергромада має середній рівень містобудівного освоєння території, а потенціал містобудівного освоєння території тергромади можна охарактеризувати як фіксований рівень

Новоолександрівська територіальна громада

ПРОСТОРОВИЙ РОЗВИТОК

НАСЛІДКИ ВІЙНИ І ПОВОЄННА СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ

Новоолександрівська територіальна громада

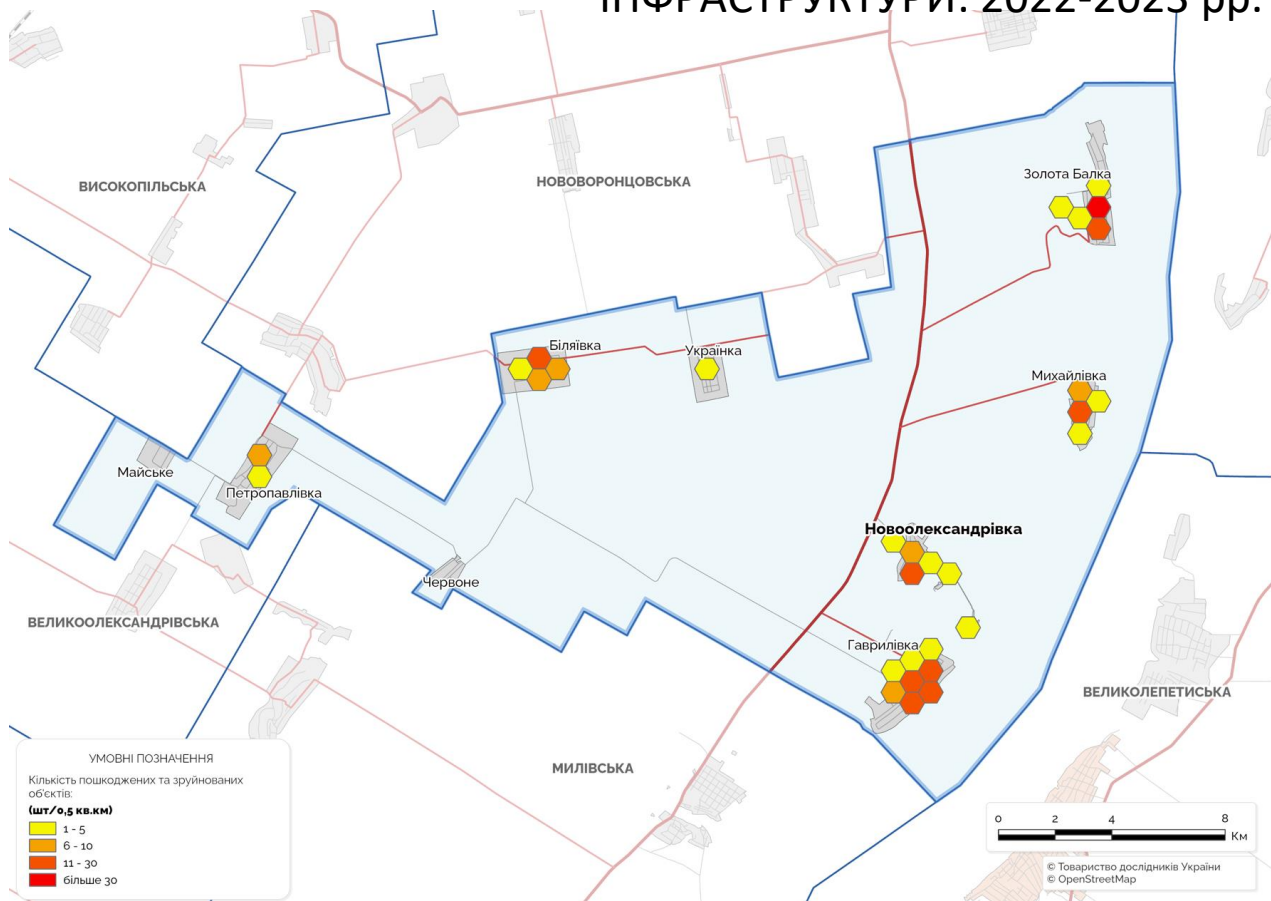
Період тимчасової окупації військами рф	Новоолександрівська сільська територіальна громада знаходилася під окупацією з 05 березня по 06 жовтня 2022 року. З 06 жовтня 2022 року Вся територія Новоолександрівської сільської територіальної громади була віднесена до території можливих бойових дій, а з 01 травня 2023 року с. Новоолександрівка, с. Гаврилівка, с. Михайлівка, с. Золота Балка внаслідок ескалації воєнних дій віднесено до територій активних бойових дій, на яких функціонують державні електронні інформаційні ресурси.
Наслідки військового вторгнення рф	Військова агресія росії проти України в межах Новоолександрівської селищної територіальної громади, викликала масштабні руйнування житла та інфраструктури, принесла людські жертви та соціальні втрати. Війна призвела до масових переміщень і скорочення населення, спотворення вікової структури населення, повного чи часткового знелюднення населених пунктів. Динаміка пошкоджень в межах Новоолександрівської тергромади дуже негативна. Станом на вересень 2023 року в громаді загалом було зафіксовано 339 пошкоджених об'єктів у 7 р 9 населених пунктах тергромади, що становило близько 2,5% від загальної кількості зареєстрованих пошкоджень на деокупованих територіях того періоду. А вже станом на січень 2025 року масштаби пошкоджень визначалися значно збільшеними показниками: в громаді загалом було зафіксовано 1540 пошкоджених об'єктів у 8 з 9 населених пунктах тергромади. Руйнування станом на 01.01.2025 р. зафіксовані у всіх населених пунктах, крім с. Майське. Пошкоджено 1490 особистих домогосподарств, 9 багатоквартирних будинки та 50 об'єктів комунальної, соціальної, виробничої інфраструктури. В тому числі - заклади охорони здоров'я, освітньої мережі, культури та туризму, енергетики і водопостачання, адміністративні будівлі тощо. Зокрема пошкоджено 8 об'єктів надання первинної та вторинної медичної допомоги, 9 закладів освіти, 11 закладів сектору культури та туризму, заклад соціального захисту населення та численні господарські споруди. Переважна частина пошкоджень – 99,4%, - відбулися внаслідок влучання боєприпасів, 0,6% - внаслідок влучання ракет. Найбільше постраждали такі населені пункти громади як Золота Балка (майже 34% усіх пошкоджених об'єктів тергромади), Гаврилівка (майже 30%), Новоолександрівка, Михайлівка. Дещо менша частина пошкоджених об'єктів зосереджені у селі Біляївка. Сумарно ці 5 населених пунктів зосереджують 96% пошкоджених об'єктів тергромади.

В кожному населеному пункті зруйновані або пошкоджені сільські будинки культури чи клуби, зокрема Золотобалківський, Гаврилівський, Михайлівський, Новоолександрівський, Біляївський, Петропавлівський сільські будинки культури. В числі пошкоджених закладів освіти заклад дошкільної освіти і загальної середньої освіти в с. Золота Балка, Біляївський НВК, Гаврилівський, Михайлівський, Новоолександрівський ліцей, Петропавлівська початкова школа. Уражено фельдшерсько-акушерські пункти та центри первинної медико-санітарної допомоги в усіх населених пунктах громади. У с. Золота Балка пошкоджено стаціонарне відділення будинку престарілих. У всіх старостинських округах уражені адміністративні будівлі старостату. На території Новоолександрівської тергромади внаслідок влучання боєприпасів пошкоджено стратегічно важливі об'єкти - трансформаторні підстанції.

Якщо проаналізувати концентрацію пошкоджень (в середньому по населених пунктах, що зазнали руйнувань вона становить 17 об'єктів на 100 осіб наявного населення станом на 01.09.23 р.), то найбільші масштаби пошкоджень у таких населених пунктах як Гаврилівка (52 пошкоджених об'єкти/100 осіб), Золота Балка (25 пошкоджених об'єкти/100 осіб), Біляївка і Михайлівка (19 і 16 пошкоджених об'єктів/100 осіб). В цілому наслідки війни охоплюють не лише руйнування та пошкодження інфраструктури, виробничих об'єктів, суспільних інституцій, а й перш за все - втрати людського капіталу. Населення загалом скоротилося на 66% до вересня 2023 року, а у січні 2025 року його кількість становила вже 1256 осіб, це лише 21,5% довоєнної чисельності населення. Тільки с. Петропавлівка станом на вересень 2023 р. і січень 2025 року зберегло населення на рівні 60% - 55% від довоєнної чисельності населення. Середня людність населених пунктів в громаді порівняно з довоєнною зменшилася в 2023 році втричі – з 648 до 220 осіб у середньому на 1 населений пункт, а у 2025 році становила вже близько 160 осіб. Деформація вікової структури також суттєва – в середньому по громаді частка дітей та підлітків становить 8%, працездатного населення – 45% людей старше працездатного віку – 47%. Все це є ознаками прямих втрат людського капіталу, а також свідчить про ті демографічні втрати від воєнних дій, які поки що важко повною мірою оцінити. Це становитиме загрозу в першу чергу для повоєнної відбудови і відновлення. У окремих населених пунктах Новоолександрівської громади, незважаючи на масштабні руйнування і складну безпекову обстановку, спостерігався невеликий демографічний приріст з квітня по вересень 2023 року на рівні 4-7% (населені пункти Українка, Червоне, Біляївка).

Новоолександрівська територіальна громада

РУЙНУВАННЯ ОБ'ЄКТІВ ЦИВІЛЬНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ: 2022-2023 рр.

Повоєнне відновлення

Одразу після деокупації громади було розпочато відновлення критичної інфраструктури: електромережі, дороги, залізничне сполучення, газопостачання, водогони, мобільний та інтернет-зв'язок. Загалом на даний час започатковано 3 проєкти відбудови на території громади загальним обсягом 112 млн грн в такому секторі економіки як вода, санітарія та управління відходами. Зокрема, для подолання наслідків руйнування Каховської ГЕС і відновлення водопостачання передбачено і частково реалізовано будівництво восьми артезіанських свердловин для забезпечення водопостачання в межах Новоолександрівської тергромади (с. Михайлівка, с. Золота Балка, с. Гаврилівка, с. Новоолександрівка).

У черзі невідкладних заходів також відзначають відбудову закладів охорони здоров'я, відновлення і відбудову мережі освітніх закладів, забезпечення хоча б тимчасовим житлом тих, хто його втратив. Зокрема, в числі таких заходів:

- капітальний ремонт Гаврилівського Новоолександрівського Михайлівського Золотобалківського сільських будинків культури і будівництво Біляївського сільського будинку культури комунального закладу «Центр культури та дозвілля»;
- капітальний ремонт комунального закладу «Територіальний центр надання соціальних послуг»;
- будівництво, капітальні ремонти (реконструкції) житлових будинків на території сіл громади;
- капітальний ремонт будівель і облаштування укриттів Біляївського, Золотобалківського, Новоолександрівського, Михайлівського, Гаврилівського ліцею;
- капітальний ремонт з облаштуванням укриття Гаврилівського та Золотобалківського закладів дошкільної освіти, облаштування укриття на території Михайлівського закладу дошкільної освіти;
- капітальний ремонт і реконструкція пошкоджених фельдшерсько-акушерських пунктів та амбулаторій первинної медичної допомоги в селах Гаврилівка, Золота Балка, Новоолександрівка, Михайлівка, Біляївка, Українка, Петропавлівка, Червоне;
- реконструкція колишнього комунального закладу «Дитячий оздоровчий табір ім. Івана Бережного» та Новоолександрівського гастроентерологічного дитячого санаторію.

Довгострокова повоєнна стратегія розвитку має включати:

- 1) збереження і відновлення людського потенціалу, повернення повернення людей, які виїхали за кордон, і вимушено переміщених осіб;
- 2) відновлення економіки громади в цілому і стабільне зростання конкурентоспроможності громади;
- 3) створення робочих місць і постійних джерел генерування доходів, заохочення програми підтримки і розвитку підприємництва;
- 4) розвиток системи надання соціальних послуг з урахуванням нових потреб, нових соціальних категорій і специфіки демографічної структури населення;
- 5) ліквідацію наслідків перетворення навколишнього середовища в результаті бойових дій;
- 6) відбудову населених пунктів з урахуванням: реальних потреб людей, ландшафтних особливостей території громади, принципів екологічності та естетики

Навчальне видання

**Новоолександрівська територіальна громада та виклики воєнного часу.
Атлас умов та ресурсів**

За загальною редакцією Павла Остапенка, Дар'ї Мальчикової

Атлас

Підписано до друку 01.04.2025 Формат 60х90/8

Гарнітура Avenir Next.

Ум. друк. арк. 4,65. Тираж 100 прим

Виконавець і виготовлювач

Херсонський державний університет.

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ХС №69 від 10 грудня 2010 р.

73000, Україна, м. Херсон, вул. Університетська, 27, тел. (0552) 32-67-65.

ГІС-портал
Херсонської
області

СИМВОЛІКА ТА АТУ 	ІСТОРІЯ 	ГЕОЛОГІЧНА БУДОВА І КОРИСНІ КОПАЛИНИ 	ГЕОМОРФОЛОГІЧНА КАРТА 	КРУТИЗНА СХИЛІВ 	КЛІМАТ 	ЛАНДШАФТИ
ОСВІТА 	ГЕОГРАФІЧНЕ ПОЛОЖЕННЯ 	ГІПСОМЕТРИЧНА КАРТА 	ВЕРТИКАЛЬНЕ РОЗЧЛЕНУВАННЯ РЕЛЬЄФУ 	РОСЛИНІСТЬ 	ГРУНТИ 	ВИКОРИСТАННЯ ТЕРИТОРІЇ (ЗА ТИПАМИ)
МЕДИЦИНА 	СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ 	КУЛЬТУРА 	СПОРТ 	ЦЕНТРИ БЕЗПЕКИ ТА ПОЖЕЖНО-РЯТУВАЛЬНІ ЧАСТИНИ 	НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІЦІЯ 	ОБ'ЄКТИ ПІДВИЩЕНОЇ ТЕХНОГЕННОЇ БЕЗПЕКИ
ЗАЛІЗНИЦЯ 	ЖИТЛОВИЙ ФОНД 	ГЕНЕРАЛЬНІ ПЛАНИ НАСЕЛЕНИХ ПУНКТІВ 	МІСТОВУДІВНЕ ОСВОЄННЯ ТЕРИТОРІЇ 	МІСЦЕВЕ САМОВРЯДУВАННЯ 	ЦНАП 	ЗАГАЛЬНІ СУДИ ТА ПРОКУРАТУРА
ПАСАЖИРСЬКІ ПЕРЕВЕЗЕННЯ 	МЕРЕЖА АВТОМОБІЛЬНИХ ДОРІГ 	ТУРИСТИЧНІ МІСЦЯ ТА МАРШРУТИ 	КУЛЬТУРНА СПАДЩИНА 	СФЕРА ГОСТИННОСТІ 	НАДАВАНІ ПУБЛІЧНИХ ПОСЛУГ 	ВИКОНАВЧА ВЛАДА
РІЧКОВА ТА МОРСЬКА ТРАНСПОРТНА ІНФРАСТРУКТУРА 	ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНИЙ ФОНД 	СТАЦІОНАРНІ ДЖЕРЕЛА ЗАБРУДНЕННЯ 	ЗАЙНЯТІСТЬ ТА ТРУДОВІ РЕСУРСИ 	ІНВЕСТИЦІЙНО-ПРИВАБЛИВІ ТЕРИТОРІЇ 	ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТИКА 	ПРОМИСЛІВІСТЬ